

יבוא, יצוא ומה שביניהם סקירות וחידושים בענייני חוק ומשפט

עו"ד גיל נדל, ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים

ייעוץ בנושא סחר בינלאומי חייב בדיווח לרשות המיסים

עו"ד גיל נדל, עו"ד מורן עוז

רקע

כידוע, גורמים מקצועיים כגון עורכי דין, רואי חשבון ויועצי מס מתבקשים לעיתים לתת ללקוחותיהם חוות דעת בכתב הנוגעות בין היתר לסיווגן של עסקאות לצרכי מס, לחבות או אי חבות במס בהתאם לפעולותיו של הלקוח ועוד.

גם בתחום הסחר הבינלאומי נוהגים לקוחות (יבואנים, יצואנים) להתייעץ עם אנשי מקצוע, כגון עורכי דין, סוכני מכס, משלחים בינלאומיים, יועצים בתחום הסחר הבינלאומי ועוד, ביחס למגוון רחב של סוגיות: כגון סיווג סחורות לצרכי מכס, זכאות לפטור ממכס לפי הסכמי סחר חופשי, אי-הכללת עלויות מסוימות בערך העסקה המדווח לרשות המכס.

החל מפברואר 2016 - חוק חדש המחייב בדיווח לרשות המיסים

בסוף חודש נובמבר האחרון, אישרה הכנסת בקריאה שנייה ושלישית הצעת חוק לתיקון פקודת המכס חוק מס קניה וחוקים נוספים, שתחייב חברות ואנשים פרטיים בדיווח לרשות המיסים על חוות דעת מסוימת או תכנון מס מסוים שנעשה עבורם במע"מ, מכס, מס קניה ובלו, וזאת החל מחודש פברואר 2016 ואילך.

חידוש נוסף בחוק הוא שהנישומים יידרשו לדווח לרשות המיסים על נקיטת עמדה בעלת השפעות מס מסוימות, גם אם לא קיבלו חוות-דעת בנושא.

[הצעת חוק הטבות במס וייעוץ במס (תיקוני חקיקה), התשע"ו-2015].

בהתאם לחוק זה, גוף אשר נוקט בעמדה אשר מנוגדת לעמדת רשות המיסים או אשר תביא לחיסכון בתשלום מס לנישום בהיקף של שני מיליון ש"ח בשנה או מעל חמישה מיליון ש"ח בארבע שנים, הינו מחויב בדיווח לרשות המיסים (גם אם לא קיבל חוות-דעת בנושא).

כמו כן, חוק זה מחייב נישום לדווח לרשות המיסים על חוות-דעת שקיבל, כאשר מדובר בחוות דעת "מדף" אשר ניתנו בנוסח דומה ליותר משלושה אנשים או חברות ובמקרה של חוות-דעת מסוג זה, הגורם שנתן את חוות הדעת (למשל רואה חשבון, עורך דין או יועץ מס) מחויב לעדכן את הלקוח כי מדובר בחוות דעת "מדף", אחרת יהיה חשוף לסנקציה פלילית.

מקרה נוסף שבו נדרש דיווח על חוות-דעת, הינו כאשר נותן חוות-דעת זכאי לשכר טרחה העולה על 100,000 ש"ח ואשר תלוי בתוצאות חוות-הדעת.

החוק לא יחול על חברות עם מחזור שנתי שנמוך משלושה מיליון ש"ח והן לא יחויבו בדיווח.

פטור נוסף בחוק ניתן ביחס לייעוץ הנוגע לגרעונות מכס ומס קניה. בחוק נכתב כי חוות-דעת לגבי סוגיות הקשורות לדרישת חסר כהגדרתו בחוק מסים עקיפים (מס ששולם ביתר או בחסר), התשכ"ח-1968, תהא פטורה מדיווח ובתנאי שהיא ניתנה כאשר מתנהלים הליכים, ולגבי אותו רשימון.

האם הוראות החוק החדש חלות גם על סוכן מכס שנותן חוות דעת?

בתחום המיסים העקיפים, שגרתי ומקובל כי יבואנים פונים לקבלת חוות דעת בדבר סיווג טובין וחיבתם בתשלום מס, בין אם מעורך דין ומבין אם מסוכן מכס או יועץ לענייני יבוא.

למעשה, החוק אינו מגדיר את זהות הגורם המקצועי אשר העניק את חוות הדעת לנישום, ולכן, לא מן הנמנע לומר כי סוכני מכס ייכללו במסגרת זו. בהתאם לכך, במידה וסוכן מכס נותן חוות דעת כמוגדר בחוק – חוות דעת "מדף" או חוות דעת הנוקטת בעמדה המנוגדת לעמדת רשות המיסים – יהיה מתן חוות הדעת כפוף להוראות החוק.

ישנם מקרים בהם סוכן המכס נוקט בעמדת סיווג המנוגדת לעמדת רשות המכס. האם מקרים אלו ייכללו בהגדרת חוות דעת הנוקטת בעמדה המנוגדת לעמדת רשות המיסים כמוגדר בחוק?

שאלה זו נידונה במהלך דיוני וועדת הכספים על הצעת החוק. את הבעייתיות הציגה נציגת לשכת רואי החשבון:

"עניין נוסף, צריך לזכור שבמכס, בדרך כלל, נושא היבוא – עמילי המכס אמונים עליו. הם אלה שמטפלים ביבוא. לא יעלה על הדעת שעוסקים יישאו באחריות פלילית, כשהם למעשה מעבירים הרבה פעמים אחריות – גם בנושא הסיווג, גם בנושא התשלומים, הכל באחריות עמילי המכס. הם אלה שאמורים להיות אחראים על הכללים, להבין את כל ההנחיות. יש פה משהו שהוא לא סביר, בעליל, מבחינת התנהלות. הם יצטרכו לדווח ברשימון, לצרף לרשימון את העניין שהם ידעו על אותה הנחיה ועל אותה עמדה של רשות המיסים ויכולים לקבל שנת מאסר.

על דברים אלו הגיב מנהל רשות המיסים באומרו כך:

נכון. עמילי המכס אם הם נוקטים עמדה, עבור הלקוחות שלהם, אז הם יצטרכו להבין שאם העמדה הזו לא מקובלת, הם יצטרכו לציין אותה".

מדברים אלה ברור כי הגם שסוגיית הדיווח על עמדת סיווג המנוגדת לעמדת רשות המיסים לא נמצאת במפורש בחוק, מקום בו סוכני מכס נוקטים בעמדת סיווג עבור לקוחותיהם שמנוגדת לעמדת רשות המכס, הם יצטרכו לציין זאת בפני הרשות.

לקריאת נוסח החוק כפי שפורסם ברשומות, אנא לחצו על הקישור הבא:

[חוק הטבות במס וייעוץ במס \(תיקוני חקיקה\), התשע"ו-2015](#)

* * *

הסקירה לעיל הינה בבחינת תמצית. המידע הכלול בה נמסר למטרות אינפורמטיביות בלבד ואין במידע כדי להוות ייעוץ משפטי. לקבלת פרטים נוספים, אנא פנו לעו"ד גיל נדל - ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים. בדוא"ל Gill.Nadel@goldfarb.com /או בטלפון 03-6089979.